Hierna volgend artikel is afkomstig uit:

Doelstelling van 'De Levende Natuur'
Het informeren over ontwikkelingen in onderzoek, beheer en beleid op het gebied van natuurbehoud en natuurbeheer, die van belang zijn voor Nederland en België. De artikelen zijn vooral gebaseerd op eigen ecologisch onderzoek, ervaring of waarneming van de auteurs.

De Levende Natuur verschijnt 6x per jaar, waaronder tenminste één themanummer.

U kunt zich abonneren via onze website:

www.delevendenatuur.nl/lezersservice.php

of deze bon opsturen naar:

Abonnementenadministratie
De Levende Natuur
Antwoordnummer 7086
3700 TB Zeist

Tel. 085 0407400
klantenservice@virtumedia.nl

vakblad voor natuurbehoud en -beheer, sinds 1896

De Levende Natuur

JA ik wil graag een abonnement op *De Levende Natuur*

naam: _____

adres: _____

postcode: _____

woonplaats: _____

telefoon: _____

e-mail: _____

Ik machtig *De Levende Natuur* om het abonnementsgeld af te schrijven van rekening:

bank/giro: _____

naam: _____

plaats: _____

datum: _____ handtekening:

Graag aankruisen:

- ☐ **proefabonnement** – € 13,- (drie nummers)
- ☐ **particulier** – € 38,- (NL + B) – overige landen € 45,-
- ☐ **instelling/bedrijf** – € 60,-
- ☐ **student/promovendus** – € 13,50*

** (max. vier jaar; graag kopie college- of PhD kaart bijvoegen)*
Na vier jaar gaat dit abonnement automatisch over in een regulier abonnement.

De prijsontwikkeling kan het stichtingsbestuur dwingen de tarieven aan te passen. Tevens bent u gerechtigd om uw bank opdracht te geven het bedrag binnen 30 dagen terug te boeken.

Het Drentse Landschap

Brandplekpaddenstoelen op het Doldersummerveld

Op 7 augustus 2018 werd het Doldersummerveld getroffen door een grote heidebrand. Ongeveer 35 ha heideveld brandde hierdoor af. Een paar weken na de brand werden bijzondere brandplekpaddenstoelen in het gebied aangetroffen. In Nederland is er een groep van zo'n vijftig paddenstoelen die vrijwel uitsluitend op brandplekken voorkomen. Het grootste gedeelte daarvan zijn Rode Lijstsoorten en zijn zeer zeldzaam. Op de afgebrande plek werden in de periode erna herhaaldelijk inventarisaties uitgevoerd door paddenstoelenkenner Ronald Morsink. De resultaten van zijn inventarisaties worden in dit artikel kort samengevat.

Violette brandplekbekerzwam. (Foto: Ronald Morsink/Drentse Landschap)

In december 2018 werd gestart met het paddenstoelenonderzoek. Het gebied wordt elke twee weken bezocht. Tijdens het eerste bezoek werden er al vele tientallen, zo niet honderden brandplekpaddenstoelen aangetroffen. Als eerste vielen de feloranje houtskoolbekertjes op die flinke plakkaten vormden om bijna elke grove den. Een enorm contrast met de zwartgeblakerde grond eromheen. Er werden twee soorten gevonden: het gewoon houtskoolbekertje en het oranjerood houtskoolbekertje.

Een heel bijzondere vondst was de zwarte brandplekbekerzwam. Deze groeide onder een grove den; er werden maar liefst vier exemplaren gevonden. Slechts vijf keer eerder is deze soort in Nederland gevonden.

Van december 2018 tot in het voorjaar van 2019 werden tien soorten brandplekpaddenstoelen aangetroffen. In de meeste gevallen waren het bekerzwammen, zoals de violette brandplekbekerzwam en de beroete brandplekbekerzwam. Van deze laatste soort stonden op het hoogtepunt honderden exemplaren tegelijk onder bijna elke grove den.

Precies één jaar na de brand verschenen andere soorten brandplekpaddenstoelen, de plaatjeszwammen. De eerste die tevoorschijn kwam was de brandplekbundelzwam. Deze groeide in eerste instantie bij berken, maar later bij elke boomsoort. Bijzonder was het aantal vruchtlichamen dat verscheen: wel duizenden tegelijk. Daarnaast verschenen in de periode van augustus 2019 tot februari 2020 nog verscheidene soorten zoals de brandplekinktzwam, brandplekfranjehoed, geurloze bosbrandvlamhoed en drie soorten pekzwammetjes.

Het is niet vanzelfsprekend om bij elke individuele natuurbrand dezelfde brandplekpaddenstoelen aan te treffen. Dat hangt af van veel factoren. Het type hout dat is verbrand speelt daarbij ook een grote rol. Daarnaast zijn de temperatuur waaraan het hout is blootgesteld en de zuurgraad van de bodem van belang.

Tijdens het onderzoek zijn er zeventien soorten brandplekpaddenstoelen gevonden op deze brandplek. Van algemene tot verrassende, in Nederland zeldzame soorten. De paddenstoelen concentreerden zich vooral rond en nabij bomen. Op de heide zelf zijn weinig brandplekpaddenstoelen aangetroffen. Omdat heide relatief snel wegbrandt, houd je maar weinig koolstof/brandstof over, waar de brandplekpaddenstoelen juist op ontkiemen.

Ronald Morsink
Gids/onderzoeker Doldersummerveld

Het Flevo-landschap

Opnieuw zeearend uitgevlogen in de Lepelaarplassen

Prachtig nieuws uit zuidelijk Flevoland! Net als vorig jaar is er dit voorjaar opnieuw een zeearendjong geboren en succesvol uitgevlogen in de Lepelaarplassen bij Almere, een gebied van Het Flevo-landschap dat onderdeel uitmaakt van Nationaal Park Nieuw Land. Net als vorig jaar gaat het om een vrouwtje. Het dier heeft (nog) geen naam, dus houden we het bij haar ringnummer: WN19. Vorig jaar kroop de inmiddels landelijk bekende zeearend Jannie als 'onze eerste' zeearend uit het ei.

Zeearend WN19 op het nest. (Foto: Het Flevo-landschap)

Hoewel het goed gaat met de zeearend in Nederland, blijft zo'n geboorte erg bijzonder. Zowel voor ons als stichting als voor de zeearendpopulatie in Nederland. Dat zeearenden, toproofdieren uit de voedselketen, het zo goed naar hun zin hebben in de Lepelaarplassen is een signaal dat het gebied ecologisch gezond is. De geboorte van een jonge arend is dan ook het mooiste compliment dat je als natuurbeherende organisatie kunt krijgen. Zeearenden zijn tijdens een broedpoging erg verstoringsgevoelig. Om die reden hebben we in het voorjaar bewust niet gecommuniceerd over de geboorte. Alle onderhouds-, beheer- en monitorwerkzaamheden in de Leplaarplassen zijn in deze periode geannuleerd of verschoven. In het voor publiek niet toegankelijke gedeelte van de Lepelaarplassen is cameratoezicht toegepast. We zijn blij dat we de vogels in die periode optimale rust hebben kunnen garanderen. In juni is het jong uitgevlogen en sinds die tijd wordt het dier regelmatig gezien door bezoekers aan de vogelkijkhut 'De Lepelaar'.

Zeearend WN19 werd medio mei geringd, zodat onderzoekers de vogel in de toekomst kunnen herkennen. We verwachten dat het dier – net als Jannie vorig jaar – zal overwinteren in Nationaal Park Nieuw Land. Jonge (en volwassen) zeearenden jagen regelmatig boven de centrale plas van de Lepelaarplassen en zijn dan goed te zien vanuit De Lepelaar-hut. De oudervogels jagen bij de centrale plas op karpers en watervogels en voeren de jonge vogels regelmatig in de omliggende bomen of op de eilandjes die voor de hut liggen.

Tijdens de winter verblijven er vrijwel altijd zeearenden in het nationaal park vanwege het grote voedselaanbod; soms zijn het er meer dan tien tegelijk. De kans om tijdens een bezoek een of meerdere arenden te zien is dus groot. Neem wel een telescoop, verrekijker, of een camera met lange telelens (300 mm of meer) mee om de dieren goed te kunnen bekijken.

Rolf Hendriks
Corporate communicatie Het Flevo-landschap

Landschappen NL

De teksten zijn afkomstig van de twaalf provinciale Landschappen.
Contact: LandschappenNL, Deborah van Harten, Postbus 31, 3730 AA De Bilt, tel. 06-51481580, d.vanharten@landschappen.nl, www.landschappen.nl